

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 44/18

Luksemburg, 12 kwietnia 2018 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-335/17
Valcheva / Babanarakis

Rzecznik generalny Maciej Szpunar zaproponował Trybunałowi, by orzekł, iż prawo osobistej styczności z dzieckiem w dziedzinie odpowiedzialności rodzicielskiej obejmuje prawo do osobistej styczności z dzieckiem przysługujące dziadkom dziecka

Prawo Unii przewiduje jedną jednolitą zasadę jurysdykcji, a mianowicie jurysdykcję organów państwa członkowskiego zwykłego pobytu dziecka

Neli Valcheva, obywatelka Bułgarii, jest babcią ze strony matki małoletniego dziecka urodzonego w 2002 r. Od czasu rozwodu rodziców dziecka miejscem jego zwykłego pobytu jest Grecja, gdzie przebywa wraz z ojcem, obywatelem greckim. Babcia domaga się ustalenia prawa do osobistej styczności ze swoim wnukiem. Uznawszy, że nie miała możliwości utrzymywania należytych kontaktów ze swoim wnukiem, zwróciła się do sądu w Bułgarii, wnosząc o rozstrzygnięcie o sposobie wykonywania prawa do osobistej styczności pomiędzy nią i jej małoletnim wnukiem. Wniosła o umożliwienie jej styczności z nim regularnie w jeden weekend każdego miesiąca, jak również o umożliwienie jej goszczenia go w jej w domu dwa razy w roku przez okres dwóch lub trzech tygodni w trakcie wakacji. Sądy pierwszej i drugiej instancji odrzuciły żądanie z powodu braku jurysdykcji w oparciu o uzasadnienie, w myśl którego rozporządzenie unijne (rozporządzenie Bruksela II bis¹) przewiduje jurysdykcję sądów państwa członkowskiego, w którym dziecko ma miejsce zwykłego pobytu (w niniejszej sprawie - sądów greckich).

Varhoven kasatsionen sad (najwyższy sąd kasacyjny, Bułgaria), rozpoznający sprawę w ostatniej instancji, uważa, że w celu określenia właściwego sądu kluczowe znaczenie ma ustalenie, czy rozporządzenie Bruksela II bis ma zastosowanie do prawa do osobistej styczności z dzieckiem przysługującego dziadkom dziecka.

W przedłożonej dzisiaj opinii rzecznik generalny Maciej Szpunar przypomniał w pierwszej kolejności podstawowe znaczenie, jakie rozporządzenie Bruksela II bis przypisuje nadrzędnemu interesowi dziecka, który to interes stanowi nić przewodnią analizy prawnej dokonanej przez niego w rozpatrywanej sprawie.

Rzecznik generalny zauważył, że gdyby wnioski zmierzające do ustalenia prawa do osobistej styczności z dzieckiem osób innych niż rodzice miały być wyłączone z zakresu stosowania rozporządzenia Bruksela II bis, jurysdykcja w odniesieniu do takich wniosków byłaby określana przez przepisy krajowe, które nie zostały zharmonizowane. Wzrosłoby ryzyko rozstrzygnięcia sporu dotyczącego dziecka przez sąd, z którym nie ma ono ścisłej więzi, a także groźba prowadzenia równoległych postępowań i wydawania sprzecznych ze sobą orzeczeń, co byłoby niezgodne z celem rozporządzenia Bruksela II bis, mającego za zadanie ustanowienie jednolitych zasad jurysdykcji zgodnie z zasadą bliskości w postępowaniach sądowych.

Rzecznik generalny przeanalizował również inne instrumenty międzynarodowe mające zastosowanie w sprawie, takie jak konwencja haska z 1996 r.² Stwierdził on, że obydwa teksty

¹ Rozporządzenie Rady z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz.U. 2003, L 338, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 19, t. 6, s. 243).

² Konwencja o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej i środków ochrony dzieci, sporządzona w Hadze dnia 19 października 1996 r.

posługują się szeroką definicją prawa do osobistej styczności z dzieckiem, co przemawia za objęciem koncepcją życia rodzinnego związków między bliskimi krewnymi, które mogą odgrywać istotną rolę.

Rzecznik generalny sformułował wniosek, w myśl którego pojęcie prawa do osobistej styczności z dzieckiem obejmuje prawo do osobistej styczności z dzieckiem innych niż rodzice osób, które mają prawne lub faktyczne więzi z dzieckiem.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793